

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

Komvux Lund 2023/24

Beslutad av skolledning i samarbete med värdegrundsgruppen

I skollagen regleras skyldigheten att arbeta mot kränkande behandling i skolan (6 kap 6-8 §), motsvarande reglering återfinns (3 kap § 1-3) i diskrimineringslagen.

- 6 §** Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 7 och 8 §§.
- 7 §** Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.
- 8 §** Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skollagen 2010:800

1 § Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

2 § Arbetet med aktiva åtgärder innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att

1. undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten,
2. analysera orsaker till upptäckta risker och hinder,
3. vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas, och
4. följa upp och utvärdera arbetet enligt 1-3.

3 § Arbetet med aktiva åtgärder ska genomföras fortlöpande. Åtgärder ska tidsplaneras och genomföras så snart som möjligt.

Diskrimineringslagen 2008:567

Vad är kränkande behandling och diskriminering?

Med kränkande behandling menas ett uppträdande som utan att vara diskriminering, dvs koppling till någon av diskrimineringsgrunderna, kränker en elevs värdighet.

Kränkande behandling är det begrepp som används i Skollagen.

Diskriminering är enligt diskrimineringslagen att en person eller grupp missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna:

1. kön
2. könsöverskridande identitet eller uttryck
3. etnisk tillhörighet
4. religion eller annan trosuppfattning
5. funktionsnedsättning
6. sexuell läggning
7. ålder

Det finns sex olika former av diskriminering

- direkt diskriminering
- indirekt diskriminering
- instruktioner att diskriminera
- trakasserier
- sexuella trakasserier
- bristande tillgänglighet

Alla kränkningar som sker mellan elever, vilka på något sätt har en koppling till någon av de sju diskrimineringsgrunderna, räknas enligt lagstiftningen som trakasserier, en form av diskriminering.

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Våld och slag som inte går att koppla till någon diskrimineringsgrund på något vis klassificeras också som kränkande behandling.

Det är den som blir utsatt som har tolkningsföreträdet. Men det är också viktigt att den som utsätter får kännedom om att beteendet är oönskat. Ett nej räcker.

Insatser för att främja alla elevers lika rätt på skolan under året.

Dessa rutiner och insatser finns och följs för att främja alla elevers lika rätt på skolan.

Insats	Tidpunkt	Ansvarig	Uppföljning
Värdegrundsarbete integrerat i alla ämnen och särskilt aktualiserat under temaveckor	Löpande under läsåret	Den enskilde läraren och arbetslagsledaren	Utvärdering i samband med utvärderingsdag ar för SKA* i september och januari/februari
Alla elevers lika rätt på skolan säkerställs genom samarbete med kursombud vid kursombudsmöten.	Löpande under läsåret	Biträdande rektorer på kursombudsmöten Lärare Värdegrundsgruppen	Uppföljning i arbetslaget - med biträdande rektor
Elevernas arbetsmiljö tas upp vid kursombudsmöten.	Vid varje kursombudsmöte	BR	Löpande
Elevernas arbetsmiljö utvärderas i elevenkäten och följs upp inom ramen för skolans systematiska kvalitetsarbete	En gång per år	Skolledning och arbetslagen	SKA
Eleverna informeras om skolans värdegrundsarbete både vid introduktionsmöte med skolledningen och vid respektive kursintroduktion med lärare.	Vid kursstart	Skolledningen Lärare SYV Kurator	Efter kursstarter vid APT
Värdegrundstavlorna som sitter i varje klassrum adresseras i undervisning och i situationer då problem uppstår.	Löpande	Lärare	SKA
All personal ska kontinuerligt fortbildas	Löpande	BR	Vid utvärderingsdagar

kring värdegrundsfrågor, normkritisk och antidiskriminerande undervisning.			i september och januari
Skolan tillhandahåller information om hedersrelaterat våld och förtryck på olika språk både fysiskt och digitalt.	Löpande	Kurator	SKA
Kurator deltar i kommunens hedersnätverk och sprider information om detta till värdegrundsgruppen, som ansvarar för att relevant information om ämnet når lärare och elever.	Löpande	Kurator	Värdegrundsgruppen SKA
Elever som uttrycker behov av stöd i hedersrelaterade frågor hänvisas till kurator.	Löpande	Kurator	SKA
Kvinnojouren är synlig på skolan med information i foajén.	ca en gång/månad	Kurator	SKA
En broschyr och en tavla med friskfaktorer finns för att främja både fysisk och psykisk hälsa.	Löpande	Kurator	SKA
Plan mot kränkande behandling och diskriminering finns digitalt i Personalhandboken under rubriken "Handlingsplaner"	Löpande	Rektor och värdegrundsgrupp	SKA

*Systematiskt kvalitetsarbete

Det förebyggande arbetet/aktiva åtgärder

Vilka resultat har värdegrundsarbetet nått under året?

Värdegrundsarbetet finns sedan två år med i vårt årshjul, där vi lagt in en temavecka på höstterminen med fokus på interkulturalitet och en temavecka på våren med fokus på relationer och välbefinnande. Detta gör att lärare redan vid terminsstarten kan planera för att under dessa veckor lägga extra fokus på just värdegrundsfrågor och borgar för att de inte glöms bort. Under relationsveckan är vi särskilt nöjda med att vi lyckades lyfta frågan om samtycke, och att samtyckeslagen gäller även inom äktenskapet. Detta är en känslig och relevant fråga bland många av våra vuxna elever. Ett annat fokusområde under relationsveckan var kunskap om intellektuell funktionsvariation och svårigheter detta kan innebära i relationsskapande.

Värdegrundsgruppen har haft fortbildning med Linda Leveau från kvinnojouren och Åse Werner, som är kommunens utbildningssamordnare inom sexualitet och relationer och arbetar med processtöd till skolor för att fortbilda oss i hur man kan undervisa om sexualitet, relationer och samtycke samt hedersvåld och förtryck har träffat värdegrundsgruppen och även besök flera arbetslag för att diskutera deras specifika förutsättningar. Hela kollegiet har under våren lyssnat till en föreläsning av Marina Gensmann, kommunens hedersamordnare, om hedersrelaterat våld och förtryck. Verksamheten har också köpt in litteratur i ämnet.

För att ge ytterligare kunskap om intellektuellt funktionsvarierades situation genom historien har lärargrupper (värdegrundsgruppen) och vissa elevgrupper sett filmen *Sockerexperimentet* om kariesexperimenten på Vipeholmsanstalten och huvudrollsinnehavaren Amanda Malmberg som själv varit elev på skolan har föreläst.

Vi inventerar fortsatt möjligheten att finna avskilda platser för bästa lämplig placering av information om hedersrelaterat våld och förtryck.

För att minska risken för att elever blir omtalade med ett pronomen som den inte identifierar sig med har vissa lärare på gymnasiekurser vid kursintroduktionen låtit eleverna markera på en blankett vilket pronomen de vill bli omnämnda med. Detta har mottagits väl av eleverna.

Hur har kartläggning/undersökning av risker gått till?

Trygghetsvandringar genomfördes under 2022. Resultatet blev att det främst är utemiljön kring skolan som upplevs som otrygg, med buskage och gångvägar med begränsad insyn, särskilt när det är mörkt. Det nämndes även att många elever utsätter sig för fara genom att de genar över den mycket trafikerade Dalbyvägen för att ta bussen mot stan, trots att det finns en undergång. Andra synpunkter som framkom var att elever upplever det jobbigt när det samlas stora grupper av människor, t.ex. i caféet, i foajén eller på parkeringen. Elever önskar därför att det kan vara raster vid olika tider. Några upplever det som otryggt när många ber under trappan på nedre plan. Trygghetsvandringar kommer att genomföras på nytt under 2024.

Kartläggning har även skett genom samtal i klassrum, kursombudsmöten, arbetslag, arbetsgrupper, på APT, i vår elevenkät och genom elevers samtal med kurator och skolledning vid till exempel kränkingsärenden.

För att förbättra skolans insamling av information om tillståndet på skolan i värdegrundsfrågor behöver vi ytterligare tydliggöra kursombudsmötenas, arbetslagens, arbetsgruppernas och APT:s roll i värdegrundsarbetet.

Vilka risker för kränkningar och diskriminering finns på vår skola?

Våra kartläggningar och undersökningar visar att det finns uttryck för och risk för diskriminering både när det gäller homofobi, hederskultur, rasism, könstillhörighet, könsidentitet, funktionsnedsättningar och ålder. Därför strävar vi med att arbeta med dessa värderingar och preventivt med värdegrundsfrågor i undervisningen och under temaveckor.

Skolans cafeteria drivs av daglig verksamhet och i skolan finns anpassad utbildning för vuxna. Detta kan innebära utmaningar i mötet med elever och personal som kommer från länder och kulturer där intellektuellt funktionsvarierade är mycket lite integrerade i samhället.

Vilka konkreta mål ska det arbetas mot under innevarande läsår för att förebygga diskriminering och kränkande behandling?

Insats	Tidpunkt	Ansvarig	Uppföljning
Finna vägar för att påminna om och upprätthålla fast dagordning på arbetslagsmöten: Värdegrundsfrågorna behöver på ett tydligare sätt synliggöras för arbetslaget med en struktur för möten där värdegrundsfrågor blir en stående fråga: Vilka risker finns i vårt arbetslag just nu, och hur kan vi åtgärda dem? Arbetslagsledare behöver sedan lyfta frågan till APT.	Beslut om fast dagordning på arbetslagsmöte fattas av skolledning i samverkan med arbetslagsledare och genomförs sedan löpande.	Arbetslagsledare och BR.	Denna punkt följs upp i SKA
Förbättra påminnelse till lärare om vad som ska tas upp vid kursstart, text värdegrundstavlorna och de speciella	Värdegrundsgruppens möte	Värdegrundsgrupp	Värdegrundsgruppens möte

förutsättningarna i cafeterian.			
Skapa fokusgrupper med elever för att stämma av och utveckla värdegrundsarbete och arbetsmiljö efter genomförda elevenkäter.	Löpande under läsåret	Kurator och värdegrundsgruppen	Kurator rapporterar till värdegrundsgruppen och skolledningen under SKA.
Planen mot kränkande behandling och diskriminering publiceras med en länk på skolans hemsida och den lättlästa versionen av den utgörs av Värdegrundstavlorna.	ht 23	Värdegrunds- och ledningsgrupp.	
Värdegrundstavlorna översätts till fyra av de största modersmålen som finns på skolan. Inspelningar där tavlornas innehåll förklaras muntligt av modersmåls lärare, genomförs och publiceras.	ht 23	Värdegrundsgrupp och modersmåls lärare	SKA

Riktlinjer och rutiner för anmälan av kränkande behandling

All personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för diskriminering i form av trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektor senast nästa dag. Du gör din anmälan i DF respons som du hittar på inloggad på Lunds kommuns hemsida. <https://lund.digitalfox.se/AddMatter2.aspx?MatterTypeID=3&View=8383c5b5-4bc3-4ba1-91d6-79836c0b7cba&RootId=14>

Rektor startar skyndsamt en utredning för att ta reda på om det förekommit kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering. Det är elevens upplevelse som ska utredas. Utredningen ska färdigställas skyndsamt och bör vara klar inom 5 arbetsdagar.

OBS! Om utredningen visar att det inte är kränkande behandling eller diskriminering så avslutas ärendet och diarieförs.

Rektor är (när utredningen visar att det förekommit kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering) skyldig att skyndsamt (inom 5 arbetsdagar) vidta åtgärder för att

få kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering att upphöra samt att förhindra att det händer i framtiden.

De åtgärder som sätts in ska riktas mot både den som blivit utsatt och den eller de som utövat kränkningen. Åtgärderna diarieförs i den pågående utredningen i DF-respons.

Åtgärderna ska följas upp för att se om de har haft önskad effekt.

Beslut om åtgärderna återrapporteras till nämnden tillsammans med övriga delegationsbeslut.

Delaktighet och kunskap om planen

Planen har tagits fram av skolledningen och skolans värdegrundsgrupp, som består av representanter från skolledning, lärare, kurator och SYV.

Elever har varit delaktiga i arbetet vid kursombudsmöten och under temaveckorna.

Eleverna får kunskap om planen och dess innehåll vid kursintroduktion, i undervisningen och genom de värdegrundstavlor som finns i klassrummen. Personal får kunskap om planen vid APT.